

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 8 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilvánt. sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Fordulat.*

— Az „Aradi Közlöny” külön tudósítójától. —
Budapest, január 24.

A koczka teljesen megfordult. Mintha mindenki valósággal összeesküdött volna a szegény, tisztán hazafias aggodalmaktól eltelt különböző ellenzéki csoportok szövetezte ellen, annyira egyik csapás a másik után jött, eszméletöknek majdnem vesztére, mindenestre gondolkozásukat a rendes mederből kizökkentve. Nem elég, hogy az oly szépen kifundált reverzálisa a képviselőház alelnökének annyira csütörtököt mondott s leleplezte a jámbor, istenfélő mágnások gondosan előkészített és körülzirkalmazott terveit, úgy hogy kisült a turpisság, miként akartak, jobb argumentumok hiányában egyes szabadelvű képviselőket megriasztani s ez által másokat megfélemlíteni, hogy e mellett még el is kellett pl. néhány napig tagadni és eldugdosni egy katolikus esperes levelét, mely elrontotta az egész műveletet. Ebből a szerencsétlen esetből még párbaj is keletkezett és a nagytiszteletű kath. nagygyűlés elnökének és alelnökének becsületbeli ügye támadt; az elnöké ugyan tényleges párbaj nélkül végződött, de már az alelnök kénytelen volt megverekedni, nem afféle, levegőbe lyukat furó pisztolypárbajban, hanem okvetlenül vértcsapoló kardpárbajban, nagyobb dicsőségére a katolikus egyház felreérthetetlen dogmáinak, amelyek tudvalevő-

* Lapunk tegnapi számából helyszűke miatt kimaradt. A szerk.

leg határozottan tiltják a párbajt, amely ellen különben a mostani pápa is hatalmas encyklikával lépett föl nem regen.

Van is óriási szörnyűködés a főpapok táborában. Különösen *Vaszary* hercegprimás kijelentette, hogy a párbajt vivő, sőt ebben az esetben forcirozó fiatal képviselő többé nem vehet részt a kath. agitáció élén, mint vezető tényező.

Mi lesz ebből? Elpártolnak-e lassankint a kaszinó mérvadó tagjai is? Hisz annak igazgatója — *Károlyi* István gróf — hihetetlen ugyan, de való, kijelentette, hogy meg is szavazza a polgári házasságot s ő, mint az adott szó szentségének főtutóra, bizonyosan be is váltja szavát. Visszariadnak az idősebb, nyugodtan gondolkozó papok is az agitáció mostani modorától s kárhóztatólag lépnek föl, a szélsőbal pedig a mai naptól kezdve egészében csakis a szabadelvű egyházpolitikai reformok mellett fog fellépni, amint ezt a mai szavazás után többé kétségbe vonni nem is lehet.

Ugron Gábor, *Bartha* Miklós és *Polónyi* Géza természetesen ki fognak ugrani. A purifikáló processus megkezdődik legközelebb nyíltan a szélső baloldalon is; ott fenn nem tarthatják a tavalyi határozatot, szét kell válniok s *Ugron* megint marad — igen furcsán, — *Polónyival* együtt, vagy tizenhatod magával; *Holló* Lajos és *Molnár* József azonban nem mennek vele, azok megmaradnak az anyapártban, amely akkor *Helyvel* az élén, bizonyára rögtön egyesül *Eötvösökkel*. Ezt megmutatták akkor, mikor ama *Károlyi*

István-féle furcsa indítványnak harmadik pontja felett történt a szavazás. Az ugyis annyira megtépázott nemzeti párt magára maradt; csak *Lits* Gyula és *Meszlényi* Lajos szavaztak velük. *Polónyi* idejében elsompolygott s a többi képviselők, *Meszlényi* nógatása daczára, mind tüntetőleg a szabadelvű párttal szavaztak.

Hozzájárult még az a pech, hogy a katolikus ügyeknek — oh dehogya, ne sértsük meg a katolikus egyházat és annak híveit — csak az önző reakciónak, és a klerikalizmusnak egyik főhőse és a házban különösen örökké abajgató kardosa, *Linder* György éppen ebben az időben kellett, hogy nyilvánosan beleessék abba a pocsolyába, amelyben titokban régen gázol. Ez annál rosszabb és a szent ügyre annál hátrányosabb, mert mikor először járt híre ennek a furcsa püspöki csinálási üzletnek, a név megnevezése nélkül, egyszerre öt-hat nemzeti pártira fogták ezt az emberek, mint amely pártban több *Linder* György is akadhatna.

Tudvalevő, hogy a legnagyobb Catot mindig éppen *Linder* György játszotta a házban. Az egyházpolitikai kérdésekben főtársa *Bolgár* Ferencz képviselő volt. Ez most mégis annyira megszontyorodott, hogy egy kissé nyugodtabban ül a házban s legalább egyelőre nem hallatja folytonos közbeszólásait. Még nagyobb meglepetés volt az ellenzékre az, hogy tegnap és ma a szabadelvű pártból kilépett képviselők egy nagy része s mondhatni előkelőbb része a kormány mellett szavazott, így nevezetesen *Kubinyi* Ar-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A muzslai harangok.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Írta: Rottár Sándor.

(Vége.)

Mikor Jóska-hoz ért, lesütötte a szemét. Az megfogta a kezét. Nem huzta visszafelé. Atkarolta félkezével a derekát. Nem elnezte.

— Erzsikém, édes angyalom, miért gyűlölsz engemet.

— Nem felelt.

— Vétettem ellened csak egy szóval is?

— Hallgatott.

— Hát ha se nem gyűlölsz, se nem vétettem ellened hát . . . hát szeretsz?

Selyempillája felpattant e szóra, ragyogó szeme odatapadt a legényre. Aztán meg-ingott a lába, meghajlott a dereka s odahullott a vállára.

— Szeretem kigyelmedet!

Tompa, nehéz zuhanás hallatszott a tornácvégről.

Erzsi felszökött s szobájába rohant. Amily szán csak tudott, ágyba veté magát.

Hallgatódzott.

Semmi uesz. Ki tudja mi volt?

De nem jött álom szemére egész éjjel.

Egyszer úgy tetszett neki, mintha lassu

lépések hallatszanának, aztán kinyílik a másik szobának ajtaja, az az ura szobája.

Aztán meg úgy rémlett neki, mintha a szél mormogna úgy.

Hosszunak tűnt fel az éj. Alig várta a reggelt. Izgatott képzelete borzasztó képeket festett elébe. Forgott, hánykódott, nem találta helyét.

Végre pirkadt. Hamuszínű fény szűrődött a szobába. Gyorsan felöltözött. Kitekintett. Rózsaszínű fátyol derangett az ég felén. A hajnal pirkadása. Aztán kiindult. Az ura szobája felé.

Reszketett a keze, mikor az ajtóhoz ért. Kinyitotta.

Az ura fenn volt. Az asztalnál ült s maga elé bámult.

Mikor belépett, feléje fordítá fejét.

Az arca sáppadt volt. A szeme alatt vastag karikák húzódtak. Mintha egész éjjel nem aludt volna.

Elfordult. Nem tudott rá nézni. Kifelé indult.

— Erzsi . . .

Tompán hangzott, mintha tulvilágról jönne.

— Erzsi! — hallzott most már szeliden, kérően.

— Megfordult.

— Sokaig vártam tegnap magamra. Ne haragudj. Sok volt a dolgom. Aztán még te-lőled is gondolkoztam. A te jövődről. Lásd én öreg vagyok, maholnap elföldelnek, te magad

maradsz. Te fiatal vagy, szép vagy. Te nem töltheted így el fiataliságot. Önző voltam, mikor magamhoz láncszoltalak. Belátom. Így nem lehet tovább. Nekem úgy sincs senkim. Csak te. Amim van, a tied. Úgy gondoltam hát legjobbnak, ha te máshoz mész, ki fiatal is, neked való. Azért én szeretni foglak, mint eddig. Hisz én akarom. Van sok legény a faluban, ki két kézzel kap utánad. De ezeket ne válaszd. Korhelyek, csavargók. Egy van, egy jóra való, becsületes legény . . .

— Ki? Sugá önkénytelenül Erzsi.

A bíró fölegyenesedett. Látszott, hogy megerőltetésére kerül magát fékezni; de volt ereje, hogy kimondja:

— Csikós Jóska!

Erzsike mintegy ütésre lebukott a feje a mellére. A sikoly ajkára fagyott. Csak úgy tántorgott ki a szobából.

Mikor kamrájába ért végig vágódott az ágyon.

A fülébe ott zugott az a név, előtte folyton ott lebegett az a kinos arc.

Benyomta a szemét, hiába. Ott látta belül a lelkében.

Reszketett, vonaglott az egész teste.

Egyszerre felnyögött.

Az ablak alatt valaki — neki úgy tetszett — gnyosan dalolta:

Hej csapláros eb az ingét
Elszeretik a menyecskét.

Felakart ugrani, de nem birt; visszaesett. Kiáltani akart, de azt sem tudott.

pád, Dégen Gusztáv, Latinovics Ernő, csak a személyes gyűlölködők, mint az öreg Péchy Tamás, de különösen Tibád Antal, László Mihály, és gróf Batthyányi Tivadar nem tudták visszafojtani érzéseiket s szemlesütve bár, de mégis az ellenzékkel szavaztak; otthon majd megmondják, hogy ez mind a szabadelvű párt érdekében történt. Károlyi István gróffal nem tudni hányadán lesz a szabadelvű párt. Ő nyilvánosan tett nyilatkozatai és magánbeszélgetésben is hangsúlyozott nézetei után lehetetlen, hogy elhagyja a szabadelvű pártot, de a mai váratlan, nagyszabású leszavaztatása után aligha fogja magát jól érezni a szabadelvű pártiak társaságában.

A kiléptettek azon vannak most, hogy fuziót hozzanak létre a nemzeti párttal, de lehetőleg Szapáry Gyula gróffal, mert annyit ők is értenek, hogy Apponyi gróf az ő személyes pártjával sem fölfelé, sem lefelé nem esik még latba. Miután azonban sem Szapáry gróf, sem Apponyi gróf nem akar Schwarzer Péter lenni, egyik sem akar a másikkal felülni, távol maradnak egymástól és sehogy sem akarnak egymásnak lépcsőül szolgálni.

Epen ez magyarázza meg ezt a nagyon feltűnő tény, hogy tegnap óta Apponyi gróf transzactiót keres pártjának azon képviselőivel, kik feltétlenül meg akarják szavazni az egyházpolitikai javaslatokat, Horváth Gyulával élükön. Ezeknek ugyanis azt mondta Apponyi gróf: »Hallom ki akartok lépni, ne tegyétek, arra nincs is szükségtek, mert én meg fogom szavazni általánosságban a polgári házasságot, ha azonban a részletekre nézve nem lesznek elfogadva indítványaim s javaslataim, kénytelen leszek a harmadszori szavazásnál ellene szavazni. Akkor ti még ráértetek a kilépéssel, ha pedig sikerül elfogadtatnom javaslataimat, arra sem lesz szükség.« S Apponyi gróf azt hiszi, hogy ezzel a taktikával célzhat, pedig az egyházpolitikai kérdések olyanok, hogy itt csak igennel vagy nemmel lehet válaszolni: középut itt nem létezik.

Hogy minő rossz csillagok járnak az ultramontánok egén, leginkább az mutatja, hogy néhány nap óta nem mernek

többé a királyra hivatkozni. Ugylátszik ő Felsége sokallotta ezt a hivatlan hivatkozást és megértette az urakkal, hogy az ő nevével ne merészeljenek tovább ily játékot üzni. Különösen Orczy Béla br., a királynak évtizedek óta meghitt embere hangsúlyozta a kaszinóban, hogy elég abból a meggondolatlanságból; ha nem hagyják abba, az ellenkező, nekik nagyon is kellemetlen eredményt fogják előidézni. S erre szép csendesen elhalgattak még a jól fegyelmezett sajtójokban is.

BELFÖLD.

Házasságjogi anyakönyv.

Mint tudva van, a házasságjogi törvényjavaslatnak egy része, nevezetesen a házasságkötést szabályozó fejezetnek több szakasza magának a kormánynak javaslata szerint át lesz helyezendő az állami anyakönyvvezetést szabályozó s már régebben a ház elé terjesztett törvényjavaslatba. A képviselőház igazságügyi bizottsága a házasságjogi törvényjavaslat új szövegezésére kiküldött albizottságát azzal is megbizta, hogy tegyen indítványt az iránt is, mely szakaszok, illetőleg rendelkezések helyeztessenek át a házasságjogi törvényjavaslatból az állami anyakönyvvel szabályozóba.

Házalás a polgári házasság ellen.

A klerikálisok egy újabb mesterfogásáról értesülünk. Ugyanis Pécsen házról-házra aláírási iverekkel járnak, mely iverekben plébániák szerint nyomtatott felírás alatt kéretnek a polgári házasságot ellenző hívek az alájegyzésre; a gyűjtőív rendeltetési célja nincs kitéve s a küldőncz az illető plébános megbizottjának adja ki magát. Így láttuk azt — írja a „Pécsi Újság“ — a saját szemünkkel Pécsen, hol három plébániának a kegyura a város, melynek közgyűlése az egyházpolitikai reformok mellett a kormánynak bizalmat szavazott. A plébánia templomokban napról-napra a szószéken a legzenvedélyesebb agitáció folyik a polgári házasság ellen.

A ház ülése.

A képviselőház f. hó 26-án pénteken d. e. 10 órakor ülést tart. Napirend: A mezőgazdaság és mezőrendőrségről szóló törvényjavaslat tárgyalásában.

hátratekintett, mintha attól tartana, hogy üldözik.

Az arcát kifújta a szél, a lábát megsebezte a kö. Nem törődött velők. Csak ment előre. Hová? Merre? Maga sem tudta.

Egymásután maradoztak el a házak, a kertek.

A faluvégi kocsmához ért. Duhaj legények mulattak benne cigányszó mellett. Elsietett előtte. Akármit huztak, akármit daloltak, csak mindig azt az egy nótát hallotta:

Héj csapláros eb az ingét . . .

Végre leroskadt. Nem bírta tovább.

Körülnézett. Nem látott semmit. Kinyújtotta a karját, vékony füzágak akadtak kezébe. Odakuszott hozzájuk.

Mormogva meg-megloccsanva folydogált valami alattok.

Közelebb huzódott.

Az a hang úgy csalta, úgy édesgette magához.

Nem mert. Félt. Valami hívta vissza. Elni szeretett volna még. Hiszen oly fiatal. A jó Isten nem hagyja majd el őt sem. Megbocsájt neki. Igen megbocsájt. S ő élni fog . . .

A távolból, az ő falujából halk, morajló hang zugott végig a csendben.

A fűzek alja lassan meghajlott s a habok sikoltva csaptak össze — talán valami bezuhanant rög felett.

Aztán megint csendes minden.

Csak az a morajló hang zug-bug tovább az éjben . . . bim-bam . . . bim-bam.

Helfy szózata a jezsuitákhoz.

Arad, január 26.

Az „Egyetértés“ tegnapi számában Helfy Ignác, a függetlenségi párt egyik vezérfőnöke s egyben Kossuth Lajos politikai nézeteinek legilletékesebb letéteményese, a tisztességes ellenzék feladatát és a politikai elvhűséget oly éles logikával, oly klasszikus szabatsággal körvonalozta, mely Apponyinak és az ő híveinek, kik a függetlenségi pártban is feles számmal lappanganak, jezsuitikus elcsavarásait és körmönfont ámitásait teljesen semmivé teszi. A nagyérdékű, és a folyamatban levő pártalakulások szempontjából kiváló fontosságú enuncziációt következőkben ismertetjük:

„A kiléptett urak — ugymond Helfy — köztük gróf Szapáry Gyula, hosszú évek óta megszavaztak mindent, a mit elleneztünk, s leszavaztak mindent, a mit kívántunk. Most egyszerre megharagudtak a kormánynak. Miért? Azért, mert a kormány a mi programunknak egy részét meg akarja valósítani. S kiléptek a kormánypártból, mely célból? Azon világosan bevallott célból, hogy megakadályozzák azt, hogy a mi elveink dadalra jussanak.“

„Hát kérdem — folytatja tovább Helfy — micsoda logikával lehet e tényekből azt következtetni, hogy nekünk most szent kötelességünk e makacs ellenfeleinkkel saját elveink megbuktatására szövetkezni? Mert föltéve, hogy viribus unitis csakugyan sikerül a kormányt megbuktatni, ez másképp nem lehet, minthogy ha a jelen kormány a törvényjavaslatok alkalmából bukik meg; ámde ez esetben a király alkotmányosan nem is hivat meg más férfiakat a kabinetbe, mint csak is olyanokat, a kik kijelentik, hogy e reformokat nem veszik fel programjukba. Sőt azt is lehet bizonyossá venni, hogyha a nemzet képviselőinek többsége a reformjavaslatokat most leszavazza, a király jövőre semmiféle kormánynak engedélyt sem adna arra, hogy e javaslatokat újból előterjessze, hivatkozván a nemzet törvényes többségének ünnepélyesen konstatáltakarátára.“

És mintha e megsemmisítő kritikának nem volna magában is elég sulya, ráadásul idézi a veterán politikus Kossuth Lajos múlt év április 30-iki levelének idevágó passzusát:

„Hogy ha oly kérdés forog szőnyegen, melynél a kormány megbuktatása nem csak egy hajszálnival sem vinné előbbre az ország állami függetlenségének ügyét, de sőt annak útjába újabb akadályokat gördítene, mert reakcionárius elemeket juttatna a hatalom birtokába, ellenben a kormány azon specziális álláspontja, mely megbuktatását vonná maga után, előhaladást képez a szabadelvűség terén: önkönnel azt vallom hivatásuknak, hogy híveknek kell maradniok a szabadelvűség irányához, ne törődve azzal, hogy e hűségükkel talán meg hosszabítják a kormány életét.“

Es miután így a logika erejével és a mester tekintélyének sulyával kimutatta volna Helfy az utat, melyen párthíveinek, mint elv-szilárd politikusoknak a jelenben haladniok kell, egyszersmind jövő maguktartásának módját is megszabja a következő tanácsal: „Hogy a kormányt megbuktassuk, nem kell egyebet tenni, minthogy mindennek előtt és minden erőnkkel igyekezzünk a reformjavaslatokat s azok által elveinket megvalósítani, s nyomban utána benyújtani egy bizalmatlansági határozati javaslatot, melyre mindnyájan, a régi s az új ellenzék részavazván, a kormányt a legparlamentarissabb, legtermészetesebb módon, és minden elvi áldozat nélkül megbuktatnánk.“

Csak küzködött tehetetlenül önmagával. Végre elaludt; a nagy lelki harc kimerítette.

Mikor felébredt, alkonyodott.

Nagyon gyengének érezte magát. Fájt mindene. A történetekről csak most tudott gondolkozni. Tisztán állt előtte minden. Egész nyomorúsága. Megcsalta ezt az embert. Tönkretette egész életét. Ő a dédelgetett, az imádozott asszony. S még csak szemrehányást sem tett neki. Bár tett volna. Utította verte volna, üzte volna el magától. Nem fájt volna úgy. De az a szó, az nagyon fájt. Leakart róla mondani, hogy azé a másé lehessen. S miért? Az ő boldogságáért. Az ő jövőjéért? Hát van nyomorultabb teremés a világon? . . . Most mit tegyen. Itt nem maradhat tovább. Megölné a szégyen, a gyalázat. De hová menjen? Nincs senkije, nincs semmije. Mindegy. Inkább koldul, de itt nem marad.

Kendőbe burkolódzott s kiment.

Sűrű fekete volt az est. Nem félhetett, hogy valaki meglátja.

Mikor az előtt az ajtó előtt elhaladt, megállott.

Nem volt ereje így elválni, így elmenni tőle örökre. Legalább látni akarja utoljára, legalább megakarta kérdezni, hogy megbocsájtott-e neki.

De valami visszatartotta.

Végre határozott. Megölelte, megcsókolta az ajtófélfát s kiindult.

Félve, lábujjhegyen haladt. A kerítések mellé huzódva. Minden neszre összeresztett s

Ime így szórja a jó öreg Helfy, a nagy száműzött barátja és tanítványa, az igazság gyöngyeit az Apponyi-politika hazugságainak posványába, így bátorít ő nyílt, tisztességes ütközetre oly sereget, mely áruhákba bujva cselvetéseket készít, és csupán z s á k m á n y o l á s czéljából lépett a parlamenti küzdő-térre.

Nem vagyunk egy párton Helfivel, és közjogi doktrínáit hosszú időkre utópiáknak tartjuk, de mégis tiszteljük az ő kifogástalan politikai karakterét, mely az általunk fent idézett sorokban is megnyilatkozott; épen ezen iránta érzett tiszteletünknel fogva sajnáljuk őt, látva és tudva, mint nevetik őt ki becstelés nézetei- és fejtegetéseivel az U g r o n - B a r t h a - P o l o n y i - f é l e álcázott Apponyisták, kiknek a függetlenségi pártban immár ugyanazon szerepük és hivatásuk van, mint az Atzél-Tibád kompániának volt a szabadelvű pártban: a politikai árulás. — Nem rábeszélés kell ezeknek immár, hanem seprű, hogy mentül hamarabb kitakarodjanak azelvekalapjánálló pártgyűlésekből összevevődjenek abban a szövetségben, melyet édes hazánk vesztére és romlására szervez a politikai korrupció nagy mestere, Apponyi Albert, ugyanazon reakcionáris kormányának praesumptiv feje, mely épen úgy áruba bocsájtandán hazánk függetlenségét. B é c s n e k is, mint ahogy most kínálja magát és pártját és egész politikai hitét és multját — R ó m á n a k.

Egyházipolitikai mozgalmak.

— A városok akciója. —

Arad példája után K a s s a intelligenciája körében — mint táviratunk jelezte — mozgalom indult meg az iránt, hogy az egyházipolitikai javaslatok mellett a polgárság nyilatkozzék egy naggyűlésen. Ezen tervet nagygyűlés pár nap múlva lesz megtartva és ezen tiltakozni fognak a katolikus naggyűlés határozatai és a katolikus naggyűlés azon jellege ellen, hogy azt az összes katolikusok nevében tartották, holott a katolikusok többsége az egységes házasságjogi reformot helyesli. Hír szerint a holnapi városi közgyűlésen ez értelemben fognak indítványt tenni.

N a g y v á r a d o n a jogakadémia egyik tanára a polgári házasságról tartott előadást hallgatónak. Csodálkozását fejezte ki a fölött, hogy a budapesti egyetemi ifjuság az egyházipolitikai reformjavaslatok mellett oly lelkesedéssel foglalt állást. Elmondta, hogy a polgári házasságot a m a g y a r b á z a s s á g j o g e g y s é g e s z e m p o n t j á b ó l n e m helyeselt. Elismeri, hogy a sajtó és a törvényhatóságok egyrésze a polgári házasság mellett van, de ő, tekintet nélkül arra, hogy katolikus ember, nem lehet mellette, tapasztalatai szerint nincs is mellette az, a ki jó katolikus, jó református, vagy jó zsidó. Nem jó zsidó alatt érti többek közt azokat a zsidókat, a kik Budapesten és Bécsben a zsrnaosztikát szolgálják, és a kiknek s e h a z á f e d k, s e e l v ű k, s e v a l l á s u k n i n c s. A polgári házasság a nemzetiségi igazság soknak tápot fog nyújtani, s beláthatlan zavaroknak lesz szülője. A tanár előadása a jogakadémiai ifjuság körében nagy izgalmat okozott.

Dr. P e r s z A d o l f jogakadémiai tanár, a ki hallgatónak a polgári házasságról prelegált, nyilatkozik, hogy ő nem a kathedrától beszélt a polgári házasság ellen, csak ismertette a pro és contra véleményeket. A jogászok között heves összekocozás volt.

D e b r e c e n b e n a politikai pártok vezérférfiai tegnap este értekezletet tartottak s elhatározták, hogy péntekre kitűzött városi közgyűlésen a legújabb parlamenti divat ellen indokolt indítványt tesznek. Indítványozzák a kormányt, hogy Debreczen város törvényhatóságánál mondjon kárhözható ítéletet a parlamentingyen képviselő alapveinek r e v e r z á l i s o k é v m ű r é s e s a d á s a l t a l v á l o f e l f o r g a t á s a s i l y m ó d o n a s z a b a d f e j l ő d é s m e g a k a s z t á s a f e l e t t, h o g y t o v á b b á a t é n y e k e n v á l o f e l h á b o r o d á s á b a n k é r j e a k é p v i s e l ő h á z a t:

megfelelő erélyes intézkedések által tegye lehetővé a jövőre nézve a parlamentarizmus hasonló kijátszását. Az indítványt valószínűleg egyhangulag elfogadják.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 771.0 milliméter. délután 2 órakor 771.2 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 1.0, délután 2 órakor C° + 3.4. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 1. délután 2 órakor DN. 2. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Január 26. —

Száraz. — Éjjel fagy.

A gyulai rablógyilkossághoz.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása. —

B-Gyula, január 26.

A gyulai rémes rablógyilkosság bűnügyében újabb fordulat állott be.

B a l o g h S a m u d r. vizsgálóbíró ismételtén kihallgatta a bűnrészességgel vádolt K u r t a J u l i s szobaleányt s a hosszú vallattás alatt a gonoszlelkű leány ellenmondásba jött, végre pedig egészen megtörötten visszavonta e l ő b b t e t t v a l l o m á s á t, h o g y a g y i l k o s s á g o t K l i s i k G y ö r g y é s S z a b ó L á s z l ó k ö v e t t e v o l n a e l. Ezek ártatlanok. Erre azt vallotta, hogy a gyilkosságot egymaga czinkostársak nélkül követte el és ölte meg a gazdag öreg kisasszonyt O r l e y M á r i á t.

A leány ezen állítását megdöntötte az, hogy a székhez volt kötözve, de azt vallotta, hogy ezt egymaga tette.

A mindjebben ellenmondásba jött K u r t a J u l i s megnevezett aztán újabb czinkostársat, K o m á m J á n o s, kaszinói szolgát, de ez is igazolta alibijét.

Vége aztán látva, hogy nem szabadulhat a megérdemelt büntetéstől, azt mondotta a vizsgálóbírónak, hogy megvall mindent.

A gyilkosságot egyedül, e g y m a g a k ö v e t t e e l, és pedig bosszúból azért, mert O r l e y M á r i a n e m a k a r t a e l e n g e d n i a s z o l g á l a t b ó l. S h o g y a v i z g á l ó b í r ó e l ő t t b e b i z o n y i t s a, h o g y e g y m a g a k ö t ö z t e o d a m a g á t a s z é k h e z, e z u j b ó l m e g c s e l e k e d t e. R a b o l n i n e m a k a r t s t é n y l e g n e m i s h i á n y z i k s e m m i. A z é k s z e r e k e t a h a t ó s á g f é l r e v e z e t é s é r e á s t a e l.

Az ékszereket azért ásta a ház fáskamrájában e l s a g y i l k o s s á g h o z i s a z é r t h a s z n a l t t ű z o l t ó i c s á k á n y t, h o g y a g y i l k o s s á g e l k ö v e t é s é v e l a h á z m e s t e r t é s v e j é t g y a n u s i t s á k. K l i s i k e t k e d d e n a v i z g á l ó b í r ó s z a b a d l á b r a h e l y e z t e t t e, S z a b ó L á s z l ó n á l b e v á r j á k, m i g a B u d a p e s t r e k ű l d ö t t c s á k á n y r ó l a s z a k é r t ő k k i j e l e n t i k, h o g y a z v é r e s - e v a g y n e m.

O r l e y M á r i á t, a s z e r e n c s é t l e n á l d o z a t o t v a s á r n a p d é l u t á n n é g y ó r a k o r ó r i á s i r é s z v é t m e l l e t t t e m e t t é k e l.

Gizike „nézetei“ a farsangról.

Az aranyes Gizike ismertető jelei: szeret táncolni, szvesen beszél az ideálokról (a kik között én az ő állítása szerint csak az utolsó után következem); hiva annak az elvnek, hogy a fitos orru szöszeke lányok hamar férjhez mennek; (fitos orra van a kis hamisnak!) és végül nagy barátja az emlékverseknek.

Máskülönbben Gizike megenni való czukros bakfis, kék szeműi úgy ragyognak, mint a tavaszi derült ég, arca rózsás, szája piros, termete karcu, egész lényé pajkos, mint az erdei mókus és ugyancsak megnyagatja az embert érve k e l, h a n e m ű g y e s e n „p r é d i k á l“ n e k i (i g y n e v e z i G i z i k e a v i t a t k o z á s t.)

Nos hát én a multkor megkérdeztem Gizikétől, milyen „nézetei“ vannak a farsangról.

Az interview következőleg folyt le:

— Nos Gizike, hogy rendezné be maga a farsangot, ha m a g á n á l l n a ?

Gizike így felelt:

Ha én „farsagrendező“ lehetnék, először is a „numerus clausus“ hoznám be. (Gizike ért a jogtudományokhoz is?)

— Hogyan?

— Ugy tisztelt uracskám, hogy csak annyi lánynak szabadna f a r s a n g o l n i, b á l o z n i, a h á n y k o m o l y, f é r j n e k v á l ó f i a t a l e m b e r t a p o s n á a p a r k e t t e t, i g y n e m á r u l n a p e t r e z s e l y m e t s e n k i s e m.

— Hiszen maga úgy sem szokott árulni Gizike.

— Hízogó. De nemcsak rólam, hanem a többi pályatársamról is beszéllek.

— Hát aztán?

— Aztán minden fiatal ember, aki három tóurt tánczol egy leánynyal, k ö t e l e s l e n n e a z t e l j e g y e z n i m a g á n a k.

— Es ha kettőt tánczolna?

— Az már b e c s ű l e t b e l i í g e r e t s z á m b a m e n n e.

— Es ha egyet? . . .

— Annyit nem volna szabad,

— Helyes Gizike. Es tovább?

— Az olyan fiatal embert, aki csak s t a f a g e ó h a j t l e n n i a t á n c z t e r m e k b e n, k i k e l l e n e n y i l t t e r e z n i e g y e r r e a c z é l r a s z e r k e s z t e n d ő „Farsangi Híradó“-ban, hogy szegyelje magát.

— Hát még?

— A „damenwahl“-nak tág teret kellene nyitni, hogy a petrezselyemárlás ezáltal is korlátoztassék és az a bizonyos h á r o m t o u r e n é v e n i s b i z t o s i t v a l e g y e n.

— Van még valami?

A farsang idejét meg kellene hosszabítani, hogy ne addig tartson, mint a kalendáriumszinálónak tetszik, hanem míg a fiatalság mulatni akar.

— Nos és végzetre?

— Nos és végül olyan törvényt kellene hozni, a mely eltörölné a h o z o m á y t, a f a r s a n g o n k e r e s z t ű l, m á s k o r p e d i g n e m v o l n a s z a b a d n ő s ű l n i. Mert hiszen tudja, bármily szép és bármily aranyosak legyünk is mi, nem sokat ér a farsang, h a h o z o m á n y n i n c s!

— Es Gizikének igaza van!

GALLUS.

HIREK.

Január 26. Péntek. Róm. kath. naptár: Polyk. — Protestáns naptár: Polyk. — Görög-keleti naptár (Január 14.): Raiti. — A nap két 7 óra 16 perczkor, nyugszik 4 óra 38 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. B e m e n e t d i j t a l a n.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Január 28. A nyomdászegylet tisztújító közgyűlése, délelőtt 10 órakor (Schreiner-vendéglő).

Január 28. Az aradhegyaljai amerikai szőlőtelep szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor, a kereskedelmi és iparkamara termében.

Január 28. A gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete aradi ügyvivőségének közgyűlése, délelőtt 10 órakor (Iparosház).

Január 31. Az arad-osanádi vasutak rendkívüli közgyűlése, délelőtt 11 órakor.

Február 2. Az aradi közúti vasut-társaság közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Február 4. A Széchenyi-gőzmalom közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Február 6. A milleniumi bizottság ülése délelőtt 10 órakor a megyeházban.

— Személyi hír. Szathmáry Gyula alispán tegnap este Világosról hazaérkezett.

— A hivatalos lapból. A király Halász László löcsei kath. főgymnasiumi rendes igazgatót, jelen állásában való meghagyása mellett, 1894 évi január 1-ével kezdődő hatálylyal, a VII. fizetési osztályba kinevezte.

— Aradmegye az ezredéves kiállításon.

Parlamenti körökben élénk visszhangra talált az a hír, mely több pestmegyei bizottsági tag tervezett munkálatáról szól, a megyék fejlődési procezzusának a milleniumi kiállításon való bemutatása tárgyában. Legközelebb a k o r m á n y i s f o g l a l k o z i k e z z e l a k é r d é s s e l, m e r t a m a g y a r a l k o t m á n y t ö r t e n e t e v e l a n e m z e t t ö r t e n e t e s z o r o s a n e g y b e v a n f o r r v a. A k i á l l i t á s o n a m e g y é k o z i m e r e i n k i v ű l a l e v é l t á r i k i n c s e k b e m u t a t á s a, a f ő i s p á n o k t á b l á z a t o s k i m u t a t á s a é s a k ö z i g a z g a t á s f e j l ő d é s é n e k k i t ű n t e t é s e i s s z e r p e l n i f o g. E z e k n e k é s a k ű l ö n f é l e k ö z i g a z -

gatási emlékeknek a bemutatása lesz a tervezet kiindulási pontja. A bizottsági tagok a kidolgozáshoz egyik nemesebb történettudósunkat akarják megnyerni közreműködésére. Magától értetődik, hogy a megyék eme kiállításán Arad megye az első között lesz képviselve.

— **Arad villamos világítása.** Az Aradváros villamos világítása tárgyában befolyt ajánlat tárgyalására kiküldött szakbizottság ma délután 4 órakor **Parócz István** elnöklete alatt ülést tart, melyen a szerződés-tervezet végleges szövegezés alá kerül. Az elfogadandó szövegezés a bizottsági jelentés kaposán ki nyomtatva küldik meg a város összes törvényhatósági bizottsági tagjainak.

— **Az aradi üzletvezetőség feloszlatajáról** hoztak a minap áhíreket egyes fővárosi újságok s ezek nyomán egyik helyi lap is. Mi már akkor megirtuk legilletékesebb helyről vett értesülésünk alapján, hogy ez a hír egyszerű felületes, a mely semmi pozitív adaton nem alapszik. A „Magyarország“ tegnapi érkezett száma az alábbi dementiben erősíti meg e mi értesülésünket.

„Az aradi üzletvezetőség nem lesz feloszlata és nem is helyezik át Szombathelyre, hanem ebben a városban egy egészen új üzletvezetőséget létesít a kereskedelmi miniszter. A magyar királyi államvasutak dunántúli vonalának üzletvezetősége eddig Budapesten székel és ezt fogják most Szombathelyre áthelyezni.“

— **Óvó intézkedések árvíz ellen.** Ennek az országnak nyancsak kijut a mód abból, hogy minden baj ellen egyre-másra óvintézkedéseket kell tenni. Hol a kolera, hol roncsoló toroklob, hol más bajok ellen kapják a hatóságok a rendeleteket, hogy tegyenek óvintézkedéseket. Most, hogy a melegre való idővel az árvíz áradások korai beköszöntésétől lehet tartani, **Bethlen** gróf földmívelésügyi miniszter körrendeletben szólítja fel Aradváros hatóságát, hogy a szükségessé válható árvédekezés sikerének biztosítására megkivántató előintézkedéseket ne mulasztassa el.

— **Névmagyarosító románok.** Most, hogy a dákooláh agitáció aknamunkája fékevesztetten dühöng, jól esik látnunk, hogy egyes józan eszű román polgárok a saját lábukra állanak s undorral fordulnak el a **Sucsu-Mangra**-féle lelketlen agitátoroktól, a kik a nép jóhiszeműségét egyéni czélokra használják ki. Két felvilágosult aradmegyei román honpolgár névmagyarosításért folyamodott a belügyminiszterhez, a ki megengedte, hogy **Mrug József** mácsai lakos „Szegedi“-re, **Gyegyi-nár Gábor** pankotai lakos pedig „Kertész“-re magyarosíthassa a vezeték nevét. A két egyszerű polgár olyan példát mutatott a névmagyarosítás tényével, a melyen a románság velünk érző, tisztességes elemei fellelkesülhetnek.

— **A jubileumi esték jövedelme.** A „Kölcsy-egylet“ színházi estéi 1098 frt 40 krt jövedelmeztek. Az első estén 560 frt 70 kr, a másodikon 537 frt 70 kr. folyt be. A jövedelem az igazgató költségeinek levonása után a „Kölcsy-egylet“ javára esik.

— **Az arad-tövisi gyorsvonat.** Az ország délkeleti része lakosságának régi és ismételtlen kifejezésre jutott óhaja, hogy a Romániával való összeköttetésben ne csak az eddigi irányban: Nagyváradon és Kolozsváron keresztül közlekedjék gyorsvonat, de az Arad **Predeáli** irányban is. Főképp Hunyad vármegyének nagy érdekei fűződnek e vonathoz. E megye legtekintélyesebbjei nem rég küldötték fel **Lukács** minisztert az egy izben már közlekedett, de érthetetlen okokból beszüntetett gyorsvonat újra forgalomba helyeztessék. Mint most értesülünk, a kívánságnak eleget tesznek és május 1-től fogva Budapestről nem csupán Aradig, de

egészen Tövisig fog közlekedni a gyorsvonat. Az új vonat Budapestről délután két óra tájban fog indulni. Aradon esti 7 órakor lesz s párpercczel később indul tovább Erdély felé. Csak első osztályu utasok számára rendezik be a gyorsvonatot.

— **Kossuth Lajos állapota.** **Helfi Ignác** országgyűlési képviselő, **Kossuth Lajostól** egy sajátkezűleg irt levelet kapott, a melyben a nagy hazafi tudtára adja, hogy betegségéből most már teljesen fölépült és néhány nap múlva a szobát is elhagyhatja.

— **Élet és halál.** Aradváros területén a múlt héten született 14 fi és 18 nő, összesen 32, meghalt 18 fi és 22 nő, összesen 40 lélek. A születések évi aránya 36,8, a halálozásoké 46,0 pro mille volt. Difteritisben elhalt 1, influenzában 2.

— **Aradot érdeklő szenzációs bukás.** Három vármegyében kelt nagy feltűnést, különösen a pénzügyi világban a **Piliczter** testvérek bukása, a kik közül **Piliczter Mór** Földesen, **Adolf Pusztatószigetén**, **Gábor** pedig **Füzesgyarmaton** volt bérllő. **Piliczter Mór** ellen a debreczeni törvényszék már ki is mondta a csődöt, a többiek most folytatják az egyezségi alkut hitelezőikkel. — A passivák mintegy 60,000 forintot tesznek ki, az aktivák ezzel szemben minimalisak. A bukást különösen az teszi érdekessé, hogy Bihar, Arad és Hunyadmegyének csaknem minden, összesen 37 pénzintézete van érdekelve.

— **Besze János** siremlékére a következő adomány folyt be a bizottság pénztárába: „Aradi Közlöny“ szerkesztősége utján 2 frt. — Előbbeni kimutatás összege 293 frt 35 kr. Főösszeg 295 frt 35 kr. Arad, 1894. január hó 25. **Réthly Viktor** bizottsági pénztárnok.

— **A memorandum póre** sok költségbe fog kerülni. A tárgyalást a kolozsvári redoutban tartják s az állam naponta 100 forintot fizet a helyiségért bért. A tárgyalás pedig egy hétig legalább is eltart.

— **A katonaság átvonulása** alkalmából Arad város területére 1894-re 205 krajczárban állapította meg a miniszterium az egy napi ellátási díjat.

— **Egyenesen a királyhoz.** **Glogon** torontalmegyei község plébánosának biztatására kérvényt intézett a királyhoz, amelyben kéri a királyt, hasson oda, hogy a kormány változtassa meg egyházpolitikáját. A fősúlyt a kérvényben arra fektetik, hogy a polgári házasság behozataláról szóló törvényjavaslatot vegye le a kormány napirendről. A kérvény átnyújtására a glogoniai deputációt küldenek a királyhoz s arra kérték föl **Zichy Nándor** grófot, hogy ő vezesse a küldöttséget a király elé. **Glogon** plébánosa, aki az egész kérvényezési és deputációzási históriát incenizozta, **Szekrényi Lajos**, az ismert író. (A plébános ur, tudomásunk szerint csupán elvi szempontból ellenesége a legeslegpolgáribb házasságnak. Szerk.)

— **Pék Antal**, a megboldogult csabai plébános és prépost végrendeletét a napokban bontották fel. A végrendeletben **Pék** nem tett különös intézkedést s csekély megtakarított vagyonából 700 frtot a csabai templom-alapra, 25 frtot a szegényalapra hagyott, míg a többi, 3 ezer forintot, rokonai között rendelte felosztatni. **Muskala** ujjpanáti apát-plébános a végrendelet végrehajtását legközelebb foganatosíttatja.

— **Elbarangolt leány.** **Illyó**ról — mint levelezőnk írja — **Pavek** Konstantin ottani lakos **Zsuzsanna** nevű 11 éves eszelős leánya rejtélyes módon eltűnt. Az elbarangolt leányt országszerte körözik.

— **Pályázatok.** Nezsideren végrehajtói állásra 2 hét alatt, — Rózsahegyen ügyészi állásra 2 hét alatt, — Stanisicon postamesteri állásra 3 hét alatt, — Szolnokon törvényszéki bírói állásra 2 hét alatt.

HYMEN.

Jakabffy Dezső csanádmegyei nagybirtokos tegnapelőtt jegyezte el **Heiszler József** nagybirtokos kedves és bájos leányát, **Sarolt** a kisasszonyt.

GYASZROVAT.

† **Özv. Krausz M. L.-né** elhunytáról vettük részvételt az alábbi gyászjelentést: Alólrottak úgy saját, valamint számos rokonai nevében is fájdalomtelt szívvel tudatják forrón szeretett és felejthetetlen emlékü leánya, édes anyja illetve nagyanya, anyós, testvér és sógornőnek özv. **Krausz M. L.-né** szül. **Popper Johanna** Aradon, 1894. évi január hó 24-én, éjjeli 11 órakor, rövid szenvedés után, élete 64 éves korában történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei folyó évi január hó 26-án, d. u. 2 órakor fognak a halottas házból (**Deák Ferencz-utca** 2. sz.) az izr. sírkertbe örök nyugalomra elhelyeztetni. Arad, 1894. január hó 25-én. Aldott legyen emléke! **Popper Rozália** sz. **Pulitzer** édes anyja. **Krausz Szidonia** férj. **Löwy**, **Krausz Sándor**, **Paulin**, **Krausz Berta** férj. **Fodor**, gyermekei. **Dr. Popper Sándor**, **Antal**, **Béla**, **Móritz**, **Szidonia** férj. **Popper**, **Nándor**, testvérei. — **Flesch Klára**, **Krausz Vilma**, **Ilonka**, unokák. **Löwy Bernát**, **Fodor Ignác**, vök. **Krausz Sarolta** szül. **Keszler**, menyje. **Popper Jakab**, sógor. **Popper Julia** szül. **Herczka**, sógornő.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) **Az aradi „Philharmonia egyesület“** f. hó 26-án, pénteken este vonós zenekari próbát tart, melyre a működő tagokat ez uton hívja meg az elnökség. A próba a polgári fiúiskola dísztermében tartatik meg.

— **Az aradi jótékony polgári egylet** f. évi februárius hónap 2-án d. e. 10 órakor a városháza emeleti kis termében közgyűlést tart, melyre az egylet tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárgy. 1. a választmány évi jelentése, 2. a felügyelő bizottság jelentése. 3. elnök választás, 4. a felügyelő bizottság választása, 5. netaláni indítványok. Arad, 1894. január 25-é. Az elnökség.

TANÜGY.

Iskolaszéki ülés.

Arad város iskolaszéke tegnap délután 4 órakor tartotta rendes ülését, melyen **Sallay Gyula** polgármester elnöklete alatt jelen voltak: **Institoris Kálmán**, **Schuster Illés** dr., **Szontagh Gyula**, **Schöpfkesz Ede**, **Vizer Péter**, **Telesku György**, **Millig József**, **Fényes Dezső**, **Marschall Lajos** dr., **Bing Vilmos**, **Remete F. Károly**, **Boros Vida**, **Reicher Ferencz**, **Keresztes Gyula** dr., **Tedeschi Viktor**, **Rozsnyay Mátyas**, **Heeger Ernő**, **Avary Ferencz** dr., **Kristyóri János**, **Brusch Alajos**, **Szöllössy Károly**, **Jánosy Demjén** dr., **Csécsi Imre**, **Müller Károly**, **Nesner Aladár**, **Abrai Lajos**, **Sallay Béla** dr., **Varjassy József**, **Frint Lajos**, **Tarjányi Vilmos**, **Péterffy Antal**, **Robitsék Agoston**, **Pollák Gyula** dr., **Rosenberg Sándor** dr. és **Bonts Aurél** jegyző.

Az ülés megnyitása után **Rozsnyay Mátyas** iskolaszéki tag tette le a szokásos esküt.

A tandíjleiratások iránti kérvények elintézése után szóba került a süket, néma iskolasegélyezésének kérvénye. Az iskolaszék ugya. is e czélra 300 frt segélyt kérvényezett közgyűléstől, mely azt meg nem szavazta. De engedélyezett 5 éven át 120 frtnyi segélyt, ama hozzáadással, hogy ennek fejében két megyei születésű gyermek az iskolában ingyenes oktatást nyerjen.

Millig József megjegyzi, hogy a kért segély a segédtanító számára lenne szükséges. **Boros Vida** a hiányzó összeget társadalmi uton, egy-segély-egylettel kívánja beszerezni, mire felvilágosítástul azt nyerte, hogy egy bizottság már működik ez ügyben.

A gáj-külvárosi iskola egyik osztályának párhuzamosításával járó több kiadás fedezetét az iskolaszék jóváhagyta.

Millig József ezután jelentette, hogy a polgármester a városi felső leányiskola részre az államségélyt felvette, s a pénztár elhelyezte.

A **Roboz-Mandovszky**-féle kihágási ügyben kiküldött bizottság is megtette előterjesztését. A kihágási bíróságtól átküldött iratokat alaposan áttanulmányozták, s arra a

meggyőződésre jutottak, hogy Roboz cselekedete — tekintettel a jogos övédelemre — nem büntethető. Javaslata hozták, hogy a saát maga ellen kért fegyelmi vizsgálatot az iskolaszék ne rendelje el, miután arra ok nincsen, s tekintse az ügyet befejezettnek. Az iskolaszék ez értelemben határozott.

Millig József jelentette, hogy a Vinczel Emilia eltűnésével megüresedett igazgatói állást a Hasszinger-utcai leányiskolánál ezideig Roboz Józsefné töltötte be, s hogy az intézet szertárai, pénzei rendben vannak. Miután az eddigi helyettes igazgató állásában továbbra megmaradni nem akar, helyette ideiglenes igazgatóként Czeller Emiliát választották meg, ennek helyére pedig Kertay Ilmát, kinek részére a rendes fizetést már jövő hó elején folyósítják is.

A szünetnapok és tandíjjövedelmekre vonatkozó előterjesztések tudomásul vétele után az iskolaszék az építendő kasza-utcai óvoda tervének megváltoztatását, s az új-telepi és gáji iskolák kibővítését határozta el.

A templom-utcai leányiskola egyik osztályában difteritisz-eset fordulván elő, a polgármester a szükséges óvintézkedéseket megtette.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 27. Az aradi polgári jótékony nőegylet estélye (Fehér Kereszt.)
 Január 27. A világios önkéntes tűzoltó-egylet bálja.
 Január 27. Deák-colonne (Krispin-terem.)
 Január 27. Tűzoltóbál Uj-Aradon.
 Január 28. Kaszinóbál Caermón.
 Február 1. Kaszinó-estély Vingán.
 Február 1. Tűzoltó-bál Gurahonczon.
 Február 1. Az aradi kereskedőifjak egy részének bálja (Fehér Kereszt.)
 Február 3. Az aradi tornaegylet jubileumi estélye és táncvigalma (Fehér Kereszt.)
 Február 3. Képezdész-piknik (Krispin-terem.)
 Február 3. Waggongyári munkások dalkörének bálja (Városliget.)
 Február 4. Iparosifjak bálja (Ipartestület.)
 Február 5. Az aradi helyőrségi tisztikar fényes táncvigalma (Fehér Kereszt.)
 Február 5. „Szilveszter“-társaság bálja (Vadamber.)
 Február 10. Román bál (Fehér Kereszt.)
 Február 10. Az aradi kereskedelmi testület bálja.

(=) A nőegylet műkedvelői. Alig jövünk ki az egyik műkedvelősködésből, máris a másik küszöbén állunk. Holnap este a „Fehér Kereszt“ nagytermében lesz az aradi polgári jótékony nőegylet tombolás bálja, melyen egy vigjátékokcskában is lesz részünk, színekerül Széchy Ferencnek „Kittette“ ozimü kedves jelenete, melynek főpróbája tegnap ment végbe Avaffy Imréné lakásán. A rendezést Fenyvesy Emil vállalta el, s ő kezkeskedik a sikerért is. A zsuzszertü darab személyei ezek:

Ujhelyi, törvényszéki bíró . ifj. Szalay Károly,
 Neje Kertay Ilma,
 Erzsike, leányuk Leopold Rézsi,
 Pali fiuk, jogász Szarka Sándor dr,
 Clarisse, nevelőnő Réthy Victorné,
 Lidi, szobaleány Knothy Sárka.

= polgári jótékony nőegylet tombolájára ujabban adakozni sziveskedtek: Butyka Adámné urnő: 1 diszes névjegyartó, 1 pohár, 1 szép alpaca tárcza. Schreyer Nanette urnő: 11 drb. hangjegy, és pedig: 2 Fr. Bendet: Märchen bilder, 2 Grieg: Lyrische Sütne 1 J. Hösly; Mazurka. 1 Grünfeld: Mazurka, 1 J. Paderewsky: Nocturn, 1 B. Mandt: Veinnoise, 1 P. Godefrey: Albumblätter; 1 A. Berutti: Farentalle, 1 A. Leövcshazn: A Vénist. özv. Barth Lipótné urnő: 1 pénztartó, 1 disztükör, 1 kis legyező, 1 ibolyatartó, 1 csinos faragott kosárka 1 fogvájó-tartó. Barth Róza urnő: 1 diszes töltött bombaniere, 1 ibolyatartó, 1 pénztartó, 1 szép ékszerartó, 1 fogvájóartó. Amberger Jenőné urnő: 1 szép nagy pohár, 1 levélnehezék üvegből, 1 igen szép tentatartó. Ehrengruber Julia urnő: 2 drb. igen szép metszet pohár, 1 virág váza. Virágh Lajosné urnő: 1 rendkívül szép lignens készlet rózsaszín üvegből, elefánt hátára állítva. özv. Kónsburg Móna urnő: 1 szép majolika hamutartó, 1 igen szép himzett tálcakendő és 1 csinos terra-cotta faldisztál. Weidenefeld Lajosné urnő: 1 csinos kis toilette tükör, 1 igen szép illattartó porozelán rózsából, 1 rococo virágtartó és 1 csinos salvétagyűrű. Zemplényi Sándorné urnő, 1 ligör készlet nagyon csinos faragott fatárcsán, 1 szép illatszertartó porze-

lán rózsából, 2 drb. finom kis virágtartó. özv. Gebhardt Jánosné urnő: 1 csinos kosárka ligör készlettel; 4 drb. Maka csésze, 2 drb. szép fogvájóartó, 1 szalon névjegyartó, egy elegáns szivartartó, 2 szép asztali diszártya és 1 igen csinos virágváza, Tosnádi Koricsán szky Berta urnő: 1 igen szép czukorszelenyze, 1 diszkötetű könyv, 1 csinos tintatartó hőmérővel, 1 gyufatartó és 1 óra és 1 nagyon szép kefetartó. özv. Somogyi Józsefné urnő: 1 óratartó, 1 szivartartó és 2 drb. szép virágváza. Kelle Janka urhölgy: 4 drb. gyönyörűen összeállított szép himzett illatpárna. Hauser Károly ezredesné: 1 üveg eau de Cologne, 2 tárcza kendő, 1 igen csinos gypsz, 2 hamu tartó, 1 nagy doboz finom levél papir, 1 Berchtogadeni faragott szép kis ékszerdobozka.

(=) Álarczos bál. Az aradi hadászok minden évben a farsang végén a közönség szórakoztatása és pénztáruk hiányának fedezésére egyszerű álarczos bált rendeznek. Ezek a bálak nem chablonszerűek, hanem psecziálítások. Humoros előadások, cuoplék, exotikus táncok és sok másokkal mulattatják a közönséget. Az idei műsor is igen gazdag. Legnagyobb feltűnést fog azonban kelteni a budapesti állatkertből vasárnap délután 4 órakor érkező zulukaffer csoport, az indított számár, medve és majommal és a „Polgári házasság behozatala a Fehér-Keresztben“. Végül 12 órakor nagy díjosztás leendő. Belépti-díj: előre váltott jegy 80 kr., a pénztárnál 1 forint, katonák 50 krt fizetnek.

(=) Az aradi kárpitos-ifjak jótékonzélu asztaltársasága február 11-én (vasárnap) az ipartestület dísztermében zártkörű táncvigalmat rendez. A rendezőség tagjai Berán Antal, b. b. elnök, Hingler Viktor b. b. alelnök, Glutig Lajos, b. b. alelnök Varga János b. b. jegyző. Poppé Albert, b. b. ellenőr. Eisenmagen Miksa, b. b. ellenőr. Molik János, b. b. pénztárnok. Szabó István, Hauser Mihály, Gintner Adám, Dulka Gyula, Viday György, id. Káldori I., ifj. Glutig János, Szilvassy István, Puskel János, Elénd Hermann, Malát Ede, Merfy Rezső, Kertész Aladár, Belépti-díj: Személy-jegy 80 kr. Oszlád-jegy 1 frt 60 kr. Kezdeté 8 órakor. A tiszta jövedelem egyrésze az aradi szegény tanulók részére fordíttatik.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Január 26. (Péntek) Bolondok grófja, színmű.
 Január 27. (Szombat) A gazdag szegények, színmű.
 Január 28. (Vasárnap) Délután: Bolondok grófja, színmű; este: A gazdag szegények, színmű.

Jókai-ciklus.

IV.

Műkedvelők a színpadon.

Helyi Thaliánk világot jelentő deszkáin csak kétszer fordultam meg. Egyszer, a mikor Ajtai színpadi főerényör véletlenül el talált aludni, másszor pedig most, a midőn ébren volt ugyan a főkapitány színházi szeme, hanem azért szabad volt a vásár, mert a közönség java állt oda a Kölcsey-egylet kedvéért s Jókai Mór jubileuma alkalmából — élőképnek.

Hogy szépek voltak azok az élőképek, azt mindenki természetesen fogja találni, a ki csak valaha is megfordult Aradon s látta a mi szép leányainkat, asszonyainkat utcán, bálteremben, színházban vagy épen otthon, hanem az elragadtatás igazi hangján csak az beszélhet a kép szépségéről, a ki ott a kalisszák mögött, az öltözők ajtajában darabonkint is látta a képek alkotó elemeit.

A festett világ tele volt csinos aradi leányokkal, asszonyokkal, a kik kivétel nélkül jól festettek és jól is voltak kifestve.

A öltözőkből üde kacaj hallatszott a szűk folyosóra s valahányszor az ajtó megnyílt, mindannyiszor sok-sok férfiszem kandikált be a tülösba.

Egy aranyos leánykát azzal a czélzattal állított fel Rónaszéki, a két előadás legfőbb mozgató ereje, a bécsi jelenésben egy rozoga erkélyre, hogy onnan virágokat szorjon a népség és mindkét nembeli katonaság közé. Jelenés alatt az a baba folyton kaczagott, de nem szórta a virágokat. Jelenés után azt kérdezte tőle Rónaszéki.

— Nagysád, miért nem szórta a virágokat?

— Azért, mert recsegett az erkély s mikor ráléptem annyira megingatta az állásomat, hogy virágkosaram tartalma egyszerre hullott a népség, a katonaság fejére.

— Hiszen akkor Nagysád szórta legpazarabban módon a virágokat.

Egy másik nem kevésbé csinos leányka ábrázolta a legderekasabb magyar parasztleányt.

Mikor kilibeggett az öltözőből s elsurrant a férfiak sorfala között az egyik kollégája, kinek lyrai szerelmeshez illő hajlandóságai vannak, megjegyezte:

— Jobban megjátszanám ezzel az aranyos parasztleánnyal a farkasvölgyi jelenést, mint Tompa. Nekem nem is kellene hozzá — instrukció.

Aradváros személyesítőjének kezében az öltözők folyosóján megremegett a papirospallós.

Egy malicziózus kulisszatámogató erre jegyezte meg:

— Hja, gyöngye a — k a r.

... És mit szólunk az előadásról, a másodiktól? Zsufolásig tele volt ismét a színház, tapsoltak sokat, különösen a remek tablókat. Változás csak annyi volt, hogy tegnap nem Tompa szavalt, hanem Szakács, a ki Decsy szép ódáját igazán remekül és nagy hatással adta elő.

A műkedvelők előadás után kedélyes vacsorát és parázs táncvigalmat csaptak a „Fehér kereszt“-ben.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Linder György képviselő ügyében a kir. törvényszék tegnap a képviselőházhoz intézett beadványában nevezett képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérelmezi. A törvényszék a többi közt a hirhedt Petrovics-téle 5000 frtos váltót is bemutatta.

— Egy irnoki kienvezés. A kolozsvári kir. főügyész Török Pál a radi kir. járásbírói irnokot az erzsébetvárosi kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki.

§ A rangsor. Az igazságügyminiszterium közé teszi a törvényszéki elnökök, járásbírák, ügyészek, albirák, alügyészek, jegyzők, aljegyzők, telekkönyvvezetők, segédtelekkönyvvezetők, törvényszéki irodaigazgatók, irodatisztek és irnokok rangsorát, megjegyezvén, hogy mindazoknak, a kik a rangsort magukra nézve bármely oknál fogva sérelmesnek tartják, szabadságukban áll a rangsor ellen annak közzétételétől számított harmincz napon belül saját közvetlen felügyeleti hatóságuk útján főlészóalni. A rangsorból, mely az 1893. évi december 31-ik napjának megfelelő állapotot tüntet föl, közöljük a következőket:

A törvényszéki elnökök közül hétnek kuriai bírórangja van, ötvenhét pedig a VI. fizetési osztályba tartozik. Törvényszéki bíró, járásbíró és ügyész a mult év végén összesen 1036 működött. Ezek közül huszonhétnek királyi tablai bírói, illetőleg főügyési helyettesi rangja van, huszonkettő a VII. és 987 a VIII. fizetési osztályba tartozik. Albirót és alügyészt 924-et mutat ki az összeírás. A jegyzők közül az I. fizetési fokozatban van 26, a II.-ban 163, az aljegyzők közül az I. fizetési fokozatban 28, a II.-ban 478. Telekkönyvvezető a IX. rangosztály második fizetési fokozata alá tartozik 4, a harmadikba 67, a X. rangosztály első fokozatába 63, a másodikba 61 s a harmadikba 74. A 349 segédtelekkönyvvezetőt mind ugyanama rangosztályba s fizetési fokozatba sorozták.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, jan. 25. (Saj. tud. távirata.) Az általános kihallgatásokhoz feltűnően jelentkeznek a polgári házasságellenes ágnások, de világos czélzat teljesen kárba vész. A király fogadta ma Szilágyit, Erdődyt, Császkát, br. Fejérváryt, Kemény Jánost és br. Bánffy dezsőt.

A várakban a főudvarmesteri hivatal rendeletére levétetett az eddigi német felirat a várkapitánysági hivatal ajtajáról s kitétetett csász. és kir. várkapitányság.

A király és Tiszáék.

Budapest, január 25. (Saj. tud. táv.) A király Tisza Lajos góffal Benczurnál néhány órát töltött. A király, úgy látszik, nem tüntetéssel mutatja Tisza iránti jóakarátát, az ellenzéki lapok folytonos Tiszalemondási hírével szemben. A reformátusok mai tisztelgésénél is kiválóan kitüntette Tisza Kálmánt, családja, valamint fia családja minden egyes tagjáról behatóan kérdezősködve.

A reformátusok a király előtt.

Budapest, jan. 25. (Saj. tud. távirata.) A reformátusok ma délelőtt tisztelegtek a királynál, megköszönendő a királynak a zsinati törvények szentesítését. A küldöttséget Kun Bertalan püspök és Tisza Kálmán főgondnok vezette s a küldöttségben ott voltak Szász Károly és Domokos, Kiss Aron püspökök, Hegedüs Sándor, Vay Béla br., Bánffy Dezső br., Teleki József gr., Olgensfeld József gr., Véghelyi Dezső, stb., összesen 25 tag.

Kun Bertalan hosszabb beszédben mondott köszönetet a királyi kegyért, melylyel a reformátusok iránt viseltetik és ígérte, hogy az egyház a haza, a király iránti szeretetben és a törvény iránti tiszteletben igyekszik hivatát nevelni. (Lelkes éljenzés.)

Kun megszólítására a király következőleg válaszolt: „Örülök, hogy az evangélikus református zsinaton létrejött törvényerejű szabályokat jóváhagyólag megerősíthettem s nem kétlem, hogy a magyar reformátusok egyetemei ezen szabályokat valamint az országos törvényeket mindenkor szigorúan fogja megtartani. A személyem és trónom iránti hűségnek biztosítását ez alkalommal is kedvesen fogadom s őszintén kívánom, hogy az egyházuk számára alkotott új szabályok annak javára szolgáljanak.

Azután a király hosszabban beszélgetett a küldöttség tagjaival.

Tisza Kálmánnal kezét fogott és részvétét fejezte ki a családját ért gyász alkalmából, élénken tudakozódván az egész Tisza-család tagjai hogylétéről.

Bánffy Dezső báróval a Ház munkarendjéről értekezett s reményének adott kifejezést, hogy májusra a Ház elkészül minden javaslattal és összeállhat a delegáció.

Azután a küldöttség Csáky Albin grófnál tisztelegett.

„Rafael szerzője a királynál.“

Budapest, jan. 25. (Saj. tud. távirata.) A mai királyi kihallgatáson Váradi Antal is tisztelgett ő felségénél, amely alkalommal fölemlítette, hogy úgy Mária Valéria főhercegnő, mint maga a király, többször megtisztelték darabjainak előadását jelenlétükkel.

— Örömmel tettük, — válaszolt a király, — s hallom, ön most ismét egy sikerült darabot írt?

— Boldognak érezném magamat, feltség, ha egyik előadását jelenlétével szerencséseltetné.

— Hacsak időnk engedi, elmegyek, — felelt a király s kegyesen bocsátotta el a költőt.

„Rafael“-t az udvari személyzet egy része már szerdán végignézte. Ha az ud-

var részéről esetleg megóhajtják nézni a „Rafael“ előadását, a főudvarmester erről értesíteni fogja a Nemzeti színházat.

Perczel Dezső és az ultramontánok.

Budapest, január 25. (Saj. tud. táv.) Az ultramontán sajtó majdnem egy héten át a legvadabb hajsztát üzte Perczel Dezső ellen s állította a leghatározottabban, hogy Perczel reverzalist adott. Most megkerült a Perczel levele s abból napnál világosabban kiderül, hogy Perczel nem adott reverzalist, de még csak ígéretet sem tett a szóban forgó egyházpolitikai kérdések ellen. Es az ultramontán sajtó, mely egy héten át folytatta a hajsztát és cikkezett Perczel reverzálisáról, most hallgat s vagy csak félfüllel vesz tudomást arról, hogy a hajsza milyen hazug és gyalázatos volt, vagy pedig továbbra is igyekszik vesztett posztóját védeni. Hogy ez az eljárás nem Perczelt, csupán csak is az ultramontán sajtót érinti és bélyegzi meg, ahhoz kétség nem fér.

A gyomai család.

Budapest, január 25. (Saj. tud. táv.) A gyomai állomáson elkövetett állítólagos csalásról közölt cikkekért Grauer Miksa sertéstenyésztő és szeszgyáros az illető lapok ellen sajtópört indított.

Öngyilkos osztrák képviselő.

Budapest, január 25. (Saj. tud. távirata.) Jacques osztrák birodalmi képviselő, délután agyonlőtte magát a Reichsratban. A német szabadelvűekhez tartozott, 61 éves volt. Tettének oka búskomorság.

Magyarország és az osztrák-magyar bank.

Budapest, jan. 25. (Saj. tud. távirata.) A „Pester Correspondenz“-nek távirják Bécsből Wekerle magyar-, és Plener osztrák pénzügyminiszterek közt egyrészt, és az osztrák-magyar bank közt másrészt tartandó tárgyalások előkészítése végett a bank főtanácsosai már érkeztek a szabadalom meghosszabbítása tárgyában. Az általuk formulázott legfontosabb kívánságok ezek: a szabadalom meghosszabbítása 15 évvel, 2 évi felmondással. Az állampénztárakban rendelkezésre álló pénzkészletek egy része kezelésének átengedése. A még fennálló 77 milliónyi bankadósság visszafizetése. Ezzel szemben az állam részese- dése a nyereségben már 6 százalékos jövedelemnél kezdődnek az eddigi 7 százalékos helyett. De azt hiszik, hogy a magyar pénzügyminiszterium az állami nyereség részese- déseire vonatkozólag nagyobb igényeket fog emelni.

Arnauta lázadás.

Üszküb, január 25. (Saj. tud. táv.) Két arnauta banda több maczedoniai faluban nagy pusztításokat vitt végbe, házakat felgyújtva, férfiakat lelve, lányokat elrabolva.

Bismarck és Vilmos császár.

Berlin, január 25. (Saj. tud. táv.) Bismarck a kibékülésre csak egy napot tölt Berlinben, addig Vilmos császár vendége.

Az Avakumovics per beszűntetése.

Belgrád, január 25. (Saj. tud. távirata.) Az Avakumovics pernek kegyelem útján való beszűntetése szombatra várható.

Roskado városrészt.

Páris, január 25. (Saj. tud. távirata.) A katakombák felett épült santei városrészben sok ház földrengésszerű tünetek között roskadozik, repedezik. A rémület roppant nagy. Észlelték, hogy a katakombák oszlopai repedeznek, azok megtámasztásán erősen dolgoznak.

KÖZGAZDASÁG.

= Iparosok figyelmébe. A temesvári m. k. pénzügyigazgatóság a lugosi, aradi és temesvári pénzügyigazgatóságok kerületében állomásozó s 391 egyénel rendszeresített pénzügyőrség megénység ruházatára (köpeny, téli és nyári kabouy, téli és nyári nadrág) versenytárgyául hirdet f. évi február hó 26-iki határidővel. A pályázat részletes feltételeit az aradi kereskedelmi és iparkamara irodájában betekintésik az érdeklődők.

— Állomás megnyitása. Az aradi kereskedelmi és iparkamara tudomásra hozza, hogy a magyar államvasutakon Nagyvárad és Mező-Telek állomások között fekvő Várad-Velenye állomás nyitásokban szállítható kocsikománnyu teherárak forgalmára megnyitottat.

Szeszüzlet.

— Január 25. —

Mai jezszeink: Keszaru nagyban nyers szesz 53.25, kicsinyben 3.50 hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, január 25. d. a. 5 óra.

Gabona	Arány	Irányzat	100 kilogramm frt	
Buza	bánági	lányha	7.25— 7.70	
	tiszavidéki	„	7.30— 7.70	
	pestvidéki	„	7.25— 7.70	
	fehértói	„	7.25— 7.75	
	bácskai	„	7.35— 7.75	
észak-magyarországi	„	—		
Rozs	—	szilárd	5.60— 5.80	
Árpa	takarmány	osend.	6.10— 6.50	
	égetni való	„	6.60— 7.10	
Zab	—	osend.	6.70— 7.20	
Tengeri	bánági	szilárd	—	
	másnemű	„	4.40— 4.50	
Káposzta-repcze	—	szilárd	—	
Köles	—	osend.	4.20— 4.60	
Szárazgabona határidő	Buza	tavasza	osend.	7.64— 7.65
	„	junius 1894	„	7.39— 7.41
	„	ősze	„	—
	Tengeri	május-junius 1894	osend.	—
„	szept-október 1893	„	4.82— 4.84	
Zab	Budapest sz. tavasza	osend.	—	
	Budapest sz. ősze	„	6.78— 6.81	
Káposzta-repcze	—	osend.	—	
„	aug.-szeptember 1893	„	—	

Jókai-cyclus.

Jókai Mór 50 éves irói jubileumának megünneplése.

Aradvárosi

Évadbérlet
115. szám.



színház.

Havibérlet
15. szám.

Pénteken, 1894. évi január hó 26-án:

Bolondok grófja.

Eredeti bohózat dalokkal és táncszíni felvonásban.
Írta: Jókai Mór.

S Z E M É L Y E K:

Gróf Koromfi Hunyady J.
Balkon, tisztartó a grófnál Bács K.
Gerő, kúcsár a grófnál Rónaszéki.
Jenő, jéger a grófnál Leóvey L.
Benő, kocsis a grófnál Csakó.
Pető, komornyik a grófnál Nyilassy.
Iringa, grofkisasszony Róthy L.
Kalazanczia, baronesse Rónaszékiné.
Fulgencia, a lilaszín apáczák főnöknője Kissné A.
Pitypaty, bakter Csátár Gy.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Hirdetmény.

Délnémet vasuti kötelék. — Uj kivételes gyümölcsdijszabás életbeléptetése.

1894. évi január hó 1 én a délnémet-osztr.-magy. vasuti kötelékben uj VI. rész 2. füzet lép életbe, mely friss és aszalt gyümölcs, szilva-iz stb. szállítására nézve kivételes dijszabást tartalmaz.

Ezen uj dijszabás által az 1891. évi október hó 10 étől érvényes hasonnemű dijszabás érvényen kívül helyeztetik.

A dijszabás példányai a részes vasutaknál 25 krért megszerezhetők.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

Budapest, 1893. december hó 16-án.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

(Uj személy dijszabás életbe lépése a szab. osztr. nagy. államvasut társaság s a cs. k. szab. Nándor-császár északi vasut, valamint a m. k. államvasutak közti közvetlen forgalomban)

A szab. osztr. nagy. államvasuti társaság s a cs. kir. szab. Nándor császári északi vasut, valamint a m. kir. államvasutak közötti közvetlen forgalomban 1894. évi január 1-jétől kezdve uj személy dijszabás lép életbe, melyne egyes példányai a m. k. államvasutak igazgatóságánál 20 krért kaphatók.

Budapest 1893. december 19.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhirrre tétetik, hogy a városi árwapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8% a melyből tőke törlesztésre esik 2% 26 fél évi törlesztésre 7¹/₂%-melyből tőke törlesztésre 1¹/₂% fordittatik. 32 évi törlesztésre 7% -amelyből tőke törlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll a kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a fél-évi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni. Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,
királyi tanácsos polgármester.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1893. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,10	1,55	10,—
Szolnok	11,14	4,02	1,37
Csaba	2,18	5,57	4,37
Kétegyháza	2,49	6,15	5,08
Lökősháza	3,07	—	5,28
Kurtics	3,28	6,39	5,43
Sofronya	3,35	—	5,55
ARAD érkezik	3,50	6,57	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul.	11,25	8,20	9,45
Sofronya	11,41	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,16
Lökősháza	12,09	8,49	10,35
Kétegyháza	12,32	9,02	11,—
Csaba	1,23	9,25	11,45
Szolnok	4,20	11,46	3,00
BUDAPEST érkezik	7,25	1,50	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul.	2,25	6,35	4,30	—
Glogovác	2,48	6,46	4,42	—
Gyorok	3,20	7,08	5,08	—
Paulis	3,40	7,19	5,14	—
Radna-Lippa	4,00	7,37	5,32	—
Konop	—	8,00	5,56	—
Berzova	—	8,15	6,12	—
Tótvár	—	8,38	6,41	—
Soborsin	—	8,56	7,01	—
Piski	—	11,16	9,59	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,29	—
Tövis érkezik	—	1,20	11,56	—

Erdély felől.

	éjjel	este
Tövis indul.	3,04	1,35
Gyulafehérvár	3,40	2,14
Piski	5,52	3,59
Soborsin	8,16	6,26
Tótvár	8,37	6,42
Berzova	9,08	7,07
Konop	9,24	7,24
Radna-Lippa	9,58	7,56
Paulis	10,12	8,08
Gyorok	10,25	8,20
Glogovác	10,48	8,44
ARAD érkezik	11,00	8,55

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul.	5,18	4,35
Sofronya	5,31	4,57
Kurtics	5,44	5,17
Lökősháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	7,04	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul.	4,29	—
Csaba	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,24
Kétegyháza	7,40	7,47
Lökősháza	7,59	8,14
Kurtics	8,17	8,38
Sofronya	8,30	8,53
ARAD érkezik	8,45	9,10

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul.	6,25	11,30	5,58
Uj-Arad	6,48	11,54	6,09
Németságh	7,05	12,19	6,27
Vinga	7,32	12,47	6,46
Orczifalva	7,48	1,04	6,58
Merczifalva	8,03	1,20	7,09
Szt.-András	8,19	1,38	7,21
TEMESVÁR érkezik.	8,42	2,04	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul.	8,00	1,11	8,15
Szt.-András	8,20	1,39	8,45
Merczifalva	8,34	1,57	9,05
Orczifalva	8,45	2,16	9,21
Vinga	9,02	2,41	9,46
Németságh	9,17	2,58	10,07
Uj-Arad	9,34	3,31	10,39
ARAD érkezik.	9,44	3,45	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT-ANNA indul.	7,50	6,30
Simánd	8,22	7,01
Kisjenő-Erdőhegy	9,10	7,40
Székkudvar	9,29	7,56
Sikló	9,44	8,11
Ottlaka	9,58	8,25
Elek	10,15	8,40
KÉTEGYHÁZA érkezik.	10,30	8,55

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul.	5,20	3,05
Elek	5,32	3,25
Ottlaka	5,41	3,37
Sikló	5,51	3,50
Székkudvar	6,02	4,06
Kisjenő-Erdőhegy	6,18	4,39
Simánd	6,42	5,10
UJ-SZT-ANNA érkezik.	7,05	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	délután	este
MEZŐHEGYES ind.	10,37	8,35
Kamarásmaj.	10,47	8,47
Nesze	10,54	8,57
Kovács háza	11,10	9,15
Bánhegyes	11,31	9,38
M.-Bodzás	11,51	10,00
Bánkut	12,02	10,14
KÉTEGYHÁZA érkezik.	12,20	10,35

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3,00	5,15
Bánkut	3,22	5,36
Megyes-Bodzás	3,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovács háza	4,25	6,23
Nesze	4,39	6,34
Kamarás-maj.	4,48	6,42
MEZŐHEGYES érkezik.	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul.	5,00	9,00	4,25
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,54
Pécska	5,43	9,38	5,20
Battonya	6,12	10,01	5,56
Tompa	6,24	10,11	6,09
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,55
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,22
Nagylak	7,39	11,15	7,44
Apátfalva	8,01	11,35	8,10
Makó	8,26	11,56	8,44
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,01
SZEGED érkezik	9,33	1,00	9,57

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul.	2,42	6,00	3,00
Kis-Zombor	3,32	6,46	4,08
Makó	3,55	7,05	4,50
Apátfalva	4,14	7,24	5,15
Nagylak	4,34	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,48	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,20	8,28	7,00
Tompa	5,44	8,50	7,27
Battonya	5,58	9,02	7,42
Pécska	6,24	9,26	8,10
Szt.-Tamás	6,40	9,39	8,24
ARAD érkezik	7,05	10,00	8,50

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. u.
ARAD indul.	6,30	5,15
Ótvényes	6,48	5,34
Zimánd-Ujfalu	6,55	5,41
Uj-Szt-Anna	7,22	6,07
Világos	7,46	6,31
Muszka-Magyarád	7,53	6,38
Pankota	8,04	6,48
Apatelek	8,37	7,21
Borosjenő	8,48	7,32
Bokszeg-Beél	9,12	7,56
Borossebes-Buttyin	9,44	8,26
Almás-Alcill	10,13	8,55
GURAHONCZ érkezik.	10,30	9,12

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. u.
GURAHONCZ indul.	4,15	3,00
Almás-Alcill	4,32	3,17
Borossebes-Buttyin.	5,02	3,47
Bokszeg-Beél	5,31	4,16
Borosjenő	5,56	4,41
Apatelek	6,06	4,51
Pankota	6,45	5,29
Muszka-Magyarád	6,51	5,35
Világos	6,58	5,42
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30
Ótvényes	7,50	6,35
ARAD érkezik	8,09	6,52

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul.	9,00	7,40
Csermő érkezik	10,00	8,40

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul.	4,50	3,30
Borosjenő érkezik	5,50	4,30

BECK ALAJOS

csokoládé, dessert és cukorkaárak üzlete ARAD, színházépület.

Dus választékban honi és külföldi

bonboniére, attroppok, csemege, színházi cukorkák

és egyéb különlegességek, csokoládé bonbonok, finom francia beföttek.

Török méz a legjobb szer köhögés ellen.

Nagy raktár tea- és teásüteményekben.

Mindent a legjutányosabban számít és vidéki megrendeléseket pontosan teljesít

BECK ALAJOS

ARAD, színház épület.

24 4—8

Influenza ellen drbja 3 kr.

Amerikai Cables a legjobb huzal bizonnyal.

M. kir. államvasutak Üzletvezetőség Kolozsvár.
121/94. I/c. szám. 74. 1—x.

Pályázati hirdetmény.

Sósav, horganyhulladék és talajjelző szegkek szállítására.

A nagyváradi talpfa telíté telep részére 1894. évi március hó 20-tól 1894. évi szeptember hó végéig 1730 q. (100 kgr.) sósavra, 284 ezer drb horganyzott talpfajelző szegre, és 346 q. (100 kgr.) horganyhulladékra léven szükség, ezen mennyiségek szállításának biztosítása céljából ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Szállító köteles, ha kívánatik, — a neki átengedett mennyiség 25%-ávnál többet is az ajánlati egységgel szállítani, mely kívánalomról azonban szállító az üzletvezetőség által, még június hó vége előtt fog értesíteni. A szállítás a m. kir. államvasutak részére érvényben levő 129,381/91. szám alatt kiadott általános anyagszállítási feltételek és a jelen kiírás alkalmával 121/94. sz. c. szerkesztett pályázati feltételek szerint eszközözendő.

A fentemlített szállítási feltételek a magyar kir. államvasutak összes üzletvezetőségénél naponta megtekinthetők, vagy posta útján a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtároltól 25 kr vételár lefizetése mellett megszerezhetők.

Ajánlati munkát és a 121/94. számú pályázati feltételek a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél díjmentesen kaphatók, vagy onnan posta útján kérhetők.

Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a fennebb említett feltételeket ismeri és azokat egész terjedelmében elfogadja.

Az ajánlati mintán a szállítandó anyagok gyártási helye kitüntetendő.

Az egységi ár ajánlati mintán látható egység szerint minden anyagnál külön-külön számokkal és betűkkel kiteendő.

Az 50 kros magyar bélyeggel ellátott és bepecsételt ajánlatok következő külső címmel: Magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének.

Kolozsvártt.

Ajánlat talpfa telíté anyagok szállítására 121/94. számhoz.

1894. évi február hó 20-án déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség anyag és leltár beszerzés osztályához benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5 százaléka készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban f. évi február hó 19-én déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő.

Az ajánlatot az egyes anyagok egész kiírt mennyiségére, vagy annak tetszés szerinti részletére lehet tenni.

A magy. kir. államvasutak részére határozottan fenntartatik a jog, hogy az ajánlatok közt minden tekintet nélkül az árra és feltételekre szabadon választhasson, továbbá hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti rész mennyiség szállítását is átengedhesse az esetben, ha az ajánlat világosan nem az egész mennyiség szállításának elnyerése s kikötése

mellett tétetett, és végre, hogy a cél elérésére bármily más irányú intézkedést is teheszen.

Egyidejűleg fenntartja magának az üzletvezetőség azon jogot is, hogy addig is, míg az ajánlatok fölött döntőleg határozza, egyes ajánlatoknál az ajánlati árak mellett megrendeléseket teheszen.

Az illető ajánlkozók ezen megrendeléseket teljesíteni köteleztetnek anélkül, hogy ebből folyólag valamely szállításnak végleges átengedését követelhetnék.

Kolozsvártt, 1894. január hóban.

Az üzletvezetőség.

3 | 894.

65 1—8

Hirdetés.

Az 1878. évi XX. t. cikkbe iktatott és az 1887. évi XXIV. t. cikkkel meghosszabbított vám és kereskedelmi szövetség XVI. cikkének módosításáról szóló 1893. évi XLI-ik t. sz. végrehajtására vonatkozó rendelet, mely a találmányok körüli eljárásról intézkedik, azzal hirdette ki, hogy ezen magas rendelet a hivatalos órák alatt a városi levéltárban az érdekeltek által megtekinthetők.

Arad, 1894. január 12.

A városi tanács.

63 | 894. gazd. sz.

1—3

Hirdetmény.

Felhívjuk mindazokat, a kik a város közönsége tulajdonát képező téglaverő helyeken a folyó évben téglát veretni, illetőleg e célra maguknak külön területet kívánnak kijelölni, hogy ebbeli szándékukat az égetni kívánt téglamennyiségek megjelölése mellett f. hó 27-ig a gazdasági szék elnökénél jelentsék be.

Arad, 1894. január 15.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Miskolczon.

84 | III. sz.

62 1—*

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak legénye-mihályi állomásán az 1894-ik évi július hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek, ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlete iránt azaz 1897. évi június hó 30-ik napjáig ezenal nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak legénye-mihályi állomásán levő vendéglői üzletre 84. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok az 1894. évi május hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége titkári hivatalához — posta útján térti vevény mellett — nyújtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 50 azaz ötven o. é. frt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtő-

pénztáránál Miskolczon az 1894. évi ápril hó 31. napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is ajánlattevők feltevéteztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre — szabadon választhasson,

Miskolcz, 1894. január hó 6-án.

Az üzletvezetőség.

161703 | c II.

Magy. kir. államvasutak.

Magyar-adria vasuti kötelék

A magyar-adria vasuti kötelék díjszabás 1891. május hó 25-étől érvényes II. rész I és 2. füzetében, illetve az I füzetnek 1893. évi június hó 1-étől II. potlékában foglalt XXIV. kivételes díjszabások Budapest-Ferencvárosra fenálló díjtételek 1894. évi január hó 1-étől kezdve Budapest-Kitérből állomásra is kiterjesztetnek.

Budapest 1893. december hó 23.

Az igazgatóság.



Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megvizható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek kedvezően becsúszó ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok é- természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az 3' világrézben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr Häger jarított receptje hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szer, melyből összeállított hajfestőszert — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppeje Bármely fogfájást azonnali megszűntet. 1 üveg 85 kr.

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincésjéből. Ára 1 üvegnek 3 és frt.

Ménesi aszúbor. Egy 35 centil. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin- és vasoxydtartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Füst és szag nélkül, vörösfehér és sárga színben. Egy cs 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-égo, 1 drb 60 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszínben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3—4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféléből eredt rheumás és csuszos fájdalmak ellen igen hiro és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenfélé köhögést, mely mindenfélé köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek. Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyviszslatra bizánsk elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesítetnek.

10 5—12